

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Vår dato
04.01.2017

Saksbehandler
Marit Bergum Hansen

Deres referanse
13/4481

Deres dato
02.11.2016

Høring: Endringer i barneloven mv. om bedre beskyttelse av barn

Regionsenter for barn og unge psykiske helse, Helseregion Øst og Sør (RBUP Øst og Sør) er en kompetansegivende organisasjon, som gjennom forskning, undervisning og formidling arbeider for å støtte og bedre tjenestene for barn og unge. Vi takker for anledningen til å uttale oss.

Høringsnotatet fremmer flere gode og samfunnsmessig viktige grep for å redusere antall barn som lever sammen med eller har samvær med overgripere og voldelige foreldre.

Generelt vil vi gi honnør til den juridiske faglige ekspertise som gjennomsyrrer høringsnotatet. Her foreslås det at norsk rettspraksis for beskyttelse av barn utvides slik at domstolene av eget tiltak skal ta opp og avgjøre sak om både foreldreansvar og samværsrett når foreldre er dømt, eller det etter barneloven reises ordinær sak om alvorlig overgrep mot egne barn/ stebarn. Dette er som det poengteres flere steder i notatet midt i skjæringspunktet mellom barneloven, barnevernloven og straffeloven.

Vi er enige i antagelsen om at endringene som foreslås vil kunne ha en viss preventiv effekt og at ordningen uomtvistelig vil kunne fange opp flere av de alvorligste utsatte barna der dagens regelverk ikke gir barna god nok beskyttelse. Endringen i straffeloven der dommeren får en plikt til å vurdere om kontaktforbud skal ilegges, er et annet svært viktig forslag som også kan medvirke til at de alvorligst rammede barna får bedre beskyttelse. Det kan være en ide at det lages en nasjonal oversikt over antall familier som omfattes av det nye forslaget om tap av foreldreansvar, slik at lovendringen kan følges kvantitativt. Dette er av stor interesse for å kunne vurdere om forslaget treffer høykonfliktfamilier der overgrep er dokumentert.

Slik vi ser forslaget er det helt i tråd med kunnskapen vi har om konflikter og vold i forbindelse med samlivsbrudd og alvorlige negative konsekvenser for barns utvikling både i form av sosiale og emosjonelle vansker og ikke minst antatt effekt på somatisk helse (se f.eks. Turid Suzanne Berg-Nielsen: Tidlig stress og senere helse og Gun-Mette Rødsand: Parforholdets betydning for psykisk helse hos voksne og barn, begge i Holme mfl. 2016, Helsestasjonstjenesten, Gyldendal akademisk).

Fra internasjonal forskning vet vi om belastningen hos mor utsatt for vold og hvilke konsekvenser dette har for relasjonen til barnet (Lyons Ruth et al A relational Diathesis model of hostile-helpless states of mind: Expressions in mother-infant interaction. I Solomon& George (red) (1999) Attachment disorganizations. New York, Guildford). Vi vil poengtere betydningen av at domstolene av eget tiltak (ex officio) skal igangsette og avgjøre sak om foreldreansvar, retten til å ha barnet boende fast hos seg eller samværsrett der en forelder er dømt for vold og overgrep etter melding fra politiet, samt at foreldrene ikke kan inngå avtale i strid med dommen (s. 39).

Når det gjelder spørsmålet om behandlingsmåten 6.2.7.3 Hvem er part i saken, vil vi anbefale alternativ to. Det er særdeles viktig at prosessen, selv om det er domstolene som initierer saken, følger prinsippene fra ordinære saker etter barneloven der dette er mulig.

Avslutningsvis ønsker vi å påpeke det store behovet for mer forskning og systematisk kompetanseheving på området.

Med vennlig hilsen

Sign.
Arild Bjørndal
Direktør

Sign.
Kaja Kierulf
Avdelingsdirektør